

Ma minden előfizetőknek egy teljes kötet regényt kap

SZERDA, 1933 NOVEMBER 22. XXXI. ÉVFOLYAM 265. SZAM.

10 FILLER

Debreceni független Újság

politikai napilap

Léha élősdiek bandája vagytok! — kiáltotta a királyi pár felé egy angol képviselő a parlament diszülésén elhangzott trónbeszéd után

Páratlanul kínos incidens, amelyhez hasonló még nem volt Angliában

London, november 21. A király ma délben a lordok háza nagytermében trónbeszéddel nyitotta meg a parlament ülését. Az uralkodó pár 8 fogatú arany-díszhintón vonult a Buckingham-palotából a parlamentbe, mögöttük az udvari főméltóságok lóháton, vagy udvari díszhintókon haladtak és egy lovas testőrszázad zárta be a menetet, amelyet az esős idő ellenére óriási tömeg bámult. A parlament Szent István-kapujánál a kormány tagjai és az ország főméltóságai várták és az öltözőszobába kísérték a királyt, aki felöltötte hermelin palástját, fejére tette a koronát és a főméltóságok kíséretében, ágyúörgés közben a lordok tanácskozótermébe lépett. A terem csil-

lárjai ebben a pillanatban kigyulladtak, vakító fényt árasztva a padosokra, ahol a főrendek bíborpalástban, fejükön rangjukat jelentő koronákkal, a főrendi hölgyek pedig mesés családi ékszerekkel ékesítve ültek az őket megillető helyen. Miután a király és a királyné a foglalt trónját, a lordkancellár a trón lépcsőjére térdelve átnyújtotta a trónbeszédet, amelyet az uralkodó olvasni kezdett. A trónbeszéd felolvasása után az uralkodó és kísérete a Buckingham-palotába vonult vissza.
London, november 21. A parlamenti ülésszak megnyitásának ragyogó jelenségét Anglia politikai történetében példátlanul disszonáns utójáték zavarta meg.

Mac Govern szélsőbaloldali képviselő, aki számtalan parlamenti vihar hirhede hőse, midőn az uralkodópár a trónbeszéd felolvasása után kifelé indult, hangosan felkiáltott:
— Mi lesz a munkanélküli segély korlátozásainak megszüntetésével? Léha élősdiek bandája vagytok! Abból a gazdagságból élőködtek, amelyet mások teremtenek! Inkább szegyélnétek magotokat s azokra gondoltok, akik odakint éhenhalnak.
Mac Govern az alsóházban régebben is páratlan botrányokat rendezett, amiért többször felfüggesztették, a Házból kitiltották, sőt 1931 júniusában rakoncátlan magaviselete miatt kivezetették.

Közbeszéd

A tiszántúli református egyházkerület közgyűlésén egyik szónok elkeseredetten panaszkolta fel, hogy ijesztő mértékben csökken a házasságkötések száma. Az elmúlt esztendőben ezer házassággal kevesebbet kötöttek, mint a megelőző évben. Szinte évről-évre romlik az arányszám és ha ez a tendencia tovább tart, akkor a tiszántúli reformátusság lélekszáma alaposan le fog csökkenni.
Az egyházkerületi közgyűlés szónokának megállapításai teljesen fedik a tényeket, hiszen lelkiismeretes statisztikai alapon nyugszanak. Elismerjük, hogy református szempontból súlyos aggodalomra adnak okot ezek az elszomorító adatok, de a hitfelekezeti nézőpontra felül még veszélyesebbnek látszanak általános magyar szempontból. Nagyon valószínűnek tartjuk, hogy ha a Tiszántúlon a többi felekezetek anyakönyvi adatai között vizsgálatot tartanánk, hasonlóan megdöbbentő számok adódnának elő, mert a házasságkötések rohamos csökkenése nem speciális református jelenség, hanem a gazdasági romlás legaljára jutott Tiszántúli betegségének egyik legkifezőbb megnyilvánulása.
Érdekes, hogy amint bizonyos betegségek veszélyességének mértékét is az dönti el, hogy a láz mennyire csökken vagy emelkedik, ép úgy Magyarországon a gazdasági válság társadalmi és szociális velejárója a házasságkötések ritkulása. Minél nehezebb az élet, minél ködösebb és bizonytalanabb a jövő, annál kevesebb fiatal pár lép az anyakönyvvezető elé. Kinek van ma mersze a fészkrakáshoz? Ki meri ma vállalni azt a nyomasztó felelősséget férfi létére, hogy a saját maga bizonytalan sorsához ragassza egy asszonyt és a később kopogtató kis emberpalánták sorsát? Lakás, étel, ruha, villany, fa és még százegy egyéb elsőrendű szükséglet: ki meri mindezt biztosítani ebben a rossz világban, amikor már nemcsak a holnapután, de még a holnap körvonalai is a fullasztó bizonytalanság ködében mosódnak el?
Sokasodjatok és szaporodjatok — mondja az Irás. Am nemcsak a válás ígéri intik az embereket a családalapítás és a fajmentés parancsának teljesítésére, hanem a legszenvedőbb nemzeti érdekek is. Csak a fáradt és pusztulásra ítélt fajok zsugorodnak össze, morzsolódnak le. Nem szabad hát ölbetét kézzel néznünk, hogy az egyke rákfenéje mellett most már a házasságkötések rohamos csökkenése is szabadon pusztíthasson a magyarság testében. Olyan állapotokat kell teremteni, hogy minden tisztességes, dolgozni vágyó fiatalember — ha elérte a családalapítási kort — saját otthonhoz

A debreceni Kollégiumnak temérdek áldozatára a legirtózatosabb büntetés lenne, ha tévelygésre térne az a lélek, amelynek örökösévé az egyetemet tette — mondta dr. Baltazár Dezső püspök

A tiszántúli református egyházkerület megkezdte közgyűlését —
Ünnepélyes keretek között felavatták a diakonusképző intézetet

A tiszántúli református egyházkerület kedden délelőtt 9 órakor kezdte meg rendes évi közgyűlését a Kollégium dísztermében. A díszterem zsúfolt padosrai között mondott magasszónyalású imát dr. Baltazár Dezső püspök. Az ima elhangzása után báró Vay László egyházkerületi főgondnok tartotta meg megnyitó beszédét, amelyben hálással említtette a kormányzó nevét, aki az új zsinati törvényeket szentesítette és ezzel lehetővé tette, hogy január elsején már az új törvények alapján kezdődik meg a munka. Hangsúlyozta, hogy nagy összefogásra van szükség és ezért nem tartja alkalmasnak a megvalósításra azt a lelkesi javaslatot, amely református politikai párt megalakítását célozza.
Az egyházi életnek egy politikai pártba való beillesztése a vallási felekezeteknek egymással szembeállítását és azoknak a nemzeti erőnek a gyengítését eredményezné, amelyekre most a legnagyobb szükség van. Szükséges, hogy a nehéz időkben súlyos áldozatok árán is mentjük egyházi javainkat és az állami támogatás kiharcolásával átmentsük a jobb jövőre.

A PÜSPÖK AZ EGYETEM ÉPSÉGÉRŐL S AZ EGYETEMI KILENGÉSEKRŐL
A főgondnok beszéde után előterjesztették a püspöki jelentést, amely teljes részletességgel tárgyalja az egyházkerület ügyeit.
— Nemcsak a haladás, hanem a megtartás és megmaradás elé is olyan súlyos akadályokat vetettek, hogy valójában az isteni kegyelem nagy mértéke volt szükséges földi életünk dolgaihoz — kezdte jelentését dr. Baltazár Dezső püspök. Az akadályok és nehézségek anyagi természetű dolgokból eredtek, de az anyag és a lélek kölcsönhatása foytán lelkiekben is éreztették hatásukat.
A lelkesek és tanítók fizetéséről szólva említette a jelentés, hogy a javadalmak még mindig a 20 pengőös búza árához vannak szabva, tehát a legdrágább kenyert a tanítók és lelkesek kapják.
A helyzet ilyen kialakulásának nem az egyház, hanem az állam az oka. Volt egy akció indulóban, amelynek az lett volna a célja, hogy általános iskolai adót vessenek ki és az állam vegye kezébe a

javadalmak zavartalan biztosítását. Ezt a szép tervet azonban elgáncsolták, de szükséges, hogy újból megkíséreljék az akció végrehajtását.
Hálás szavakkal emlékezett meg a jelentés dr. Kiss Ferenc egyetemi tanár munkásságáról a Szeretetszövetség működésével kapcsolatban.
Felemelte tiltakozó szavát a jelenés minden olyan törekvés ellen, mely a debreceni egyetem megcsönkítését célozza.
A debreceni Kollégium a legrégebb főiskola volt és belőle fejlődött egyetem, a legrégebb magyar egyetem és azt megcsönkítani nem szabad, már az érte hozott áldozatok miatt sem.
— A debreceni Kollégium — mondja e részében a jelentés — a magyar nemzeti kultúráért hozott temérdek áldozatával a debreceni egyetemre tette fel a koronát s amelynek legirtózatosabb büntetése az lenne, ha tévelygésre térne az a lélek, amelynek örökösévé a debreceni egyetemet tette. Jaj volna nekünk, ha ettől tartani kellene. Azok a jelenségek, amelyek
(Folytatása a második oldalon.)

Gyümölcsfa ápoláshoz

bevált készítmények
eredeti gyári áron

Kontsek Géza

k. r. t.

és emberséges megélhetéshez juthasson és utódokat adhasson a hazának. Amíg ezt el nem érjük, addig fennáll a veszély, hogy Csonkamagyarország lakossága apadni fog tovább és ezáltal erőink egyre gyengülnek. Minden eszközt fel kell használni a helyzet javítására. Ez lenne az igazi fajvédelem, nem pedig az uccai zajongás és a vén, avas frázisok szakadatlan nyekergetése.

Gino Cucchetti szombati előadása a Déri Múzeumban

Megírtuk már, hogy a kitűnő olasz író, Gino Cucchetti szombaton Debrecenbe érkezik, mint a Revíziós Liga vendége és előadást tart a Déri Múzeumban. Előadásának címe: „A revíziós mozgalom multja, jelene és jövője”. A Magyar Revíziós Liga debreceni csoportja, élén dr. Vargha Elemér helyettes polgármester, ügyvezető elnökkel mindent megtesz, hogy a kedves vendég debreceni tartózkodását kedvessé és kellemessé tegye. A Mansz hölgyei nagy segítségére vannak ebben a Revíziós Ligának. Tegnap Debrecenben járt Udvardy Miklós, a Revíziós Liga vezetőségének tagja és dr. Vargha Elemér helyettes polgármesterrel megbeszéltek a fogadás és program részleteit.

Eszerint szombaton teljesen a Revíziós Liga rendelkezésére áll Gino Cucchetti. Előadása is a revízió gondolatát szolgálja. Másnap vasárnap délelőtt a Monti Kör és a Tisza István Tudományegyetem olasz szemináriumát látogatja meg. Gino Cucchetti feleségével együtt érkezik Debrecenbe, a Magyar Revíziós Liga egyik igazgatója kíséri őket. A szombati előadásra a belépés díjtalan.

Elköltözött a Kossuth uccai kisházikó

Érdekes látványosságban volt része a napokban a Kossuth uccai járókelőnek. Ismeretes, hogy a Kossuth ucca rendezése, illetve parkirozási munkálatai most folynak. Ezzel kapcsolatban a város szépitészeti bizottsága elhatározta, hogy a Kossuth ucca és a Kandia ucca kereszteződésénél levő uccai illemhelyet hátrább telepítik, egészen a Kossuth ucca végére.

Eppen ezért keltett feltűnést, hogy az illemhelyhez hatalmas drótköteleket erősítettek és a köteleket két meklenburgi ló húzta. Az illemhely alá vashengereket helyeztek és a lovakat megindították. Az illemhely pedig szépen elindult, a lovak húzták, a hengerek görögtek, a járókelők pedig derülten nézték a jelenetet, amely csaknem egész nap tartott. Egész napi cipelés után érkezett meg új helyére az illemhely.

A JUTALOM

— Férjcském, mit kapok, ha egy hónapig egyedül főzök?
— Hoszú, fekete övegyi fátvolt a kalapod mellé.

(Folytatás az első oldalról.)

az egyetem élte folyamán kirívóan állanak szembe ennek a léleknek a követelményeivel, nem elég általánosak és komolyak

arra, hogy a szomorú megfélése felé hajtsák a mérleget. Kollégiumunk mindenestre nyugodt lehet, hogy ezek a kiütőköző szörványos jelenségek a falain kívül élnek ki magukat.

A KOLLEGIUMBAN ÚJRA MOZGALMAS AZ ÉLET

A püspöki jelentés örömmel állapította meg, hogy az egyetem kivonulásával elnéptelenedő Kollégiumban ismét mozgalmas élet kezdődött. Megnyílt, kivés áldozat árán a református polgári iskola és több mint 500 debreceni polgárnak fiai tanulnak az ősi iskola falai között.

A jelentés zárószavai a Kollégium támogatására, szeretetére hívják fel a figyelmet.

— A Kollégiumból kiáradva mindig a polgári és nemzeti szabadság tiszta fénye tündökölt és erről a fényről ne vegyük le szemünket idegen mocsarak fölött koválygó lidércfényekért — mondotta a püspök.

STATISZTIKAI ADATOK AZ EGYHÁZKERÜLET ÉLETEBŐL

A jelentéssel kapcsolatban beszámoltak arról, hogy elmúlt évig 7577, hivatali ügyköri darab 4103. Az egyházkerületben működő anyaegyházak száma 340.

Vallásélelem történt Tiszaberziden, ahol a katolikus iskolába járó református gyermekeket nem engedték el református hittanórára.

A nehéz anyagi viszonyok következtében az adósság 5.486.427 pengőre emelkedett, ami fejenként 6 pengő terhet jelent.

Füű született 12.677, leány 12.206, meghalt a hívek közül 18.680. A házasságok száma 1000-rel kevesebb, mint az előző évben.

A püspöki jelentést köszönettel vette tudomásul az egyházkerületi közgyűlés Görömbey Péter és Siposs Károly esperes hozzászólásai után.

ÁTVESZI AZ EGYHÁZKERÜLET A PROTESTÁNS LAP-OT

Dr. Szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár bejelentette, hogy a kiadásában megjelenő Protestáns Lap-ot nem tudja továbbra is megjelentetni, mert nincs anyagi fedezet. A közgyűlés arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem lehet engedni a nagyműltű lapot pusztulásnak és tárgyalásokat kezdenek a lap-tulajdonossal, hogy átvegyék a lapot az egyházkerület tulajdonába.

KEVES

A THEOLOGIAI TANÁR

Az új zsinati törvények január elsején már életbe lépnek és ezért több felszólaló kérte, hogy tegyenek átmeneti intézkedéseket, hogy minden zölkendő nélkül tudják majd alkalmazni az új törvényeket. A folyamatban levő lelkészválasztások még a régi törvények alapján tartatnak meg.

Dr. Csikesz Sándor, a theologiai kar dékánja hangoztatta a közgyűlésen, hogy dr. Kiss Ferenc nyugalmába vonulásával megüresedett katedrát nem töltik be a theológián és kevés a theologiai tanárok létszáma. A közgyűlés elhatározta, hogy a kultuszminiszterrel kéri a dogmatikai tanszék betöltését, mert arra a theologiai ifjúság képzésénél igen nagy szükség van és nem nélkülözhető.

A DIAKONUSKÉPZŐ UNNEPELYES MEGNYITÁSA

Báró Vay László délbén egy órákor az idő előrehaladottsága miatt félbeszakította a tárgyalást és felkérte a közgyűlés tagjait, vonuljanak át a Kálvini téri diakonusképző intézet megnyitó ünnepélyére. A közgyűlés tagjai teljes számban, élükön dr. Baltazár Dezső püs-

pökkel, átvonultak a megnyitó ünnepségre, amelyet dr. Baltazár Dezső püspök magasszárnyalású imája vezetett be. Csikesz Sándor dr. ünnepe beszédet tartott, amelyben vázolta a diakonusokra váró munkát és hangsúlyozta, hogy az egyházi életben nagy szükség van a belmissziói működésre és kell gondoskodni arról, hogy a legszélesebb néprétegek kerüljenek kapcsolatba az egyházzal és a távol eső tanyák népét is meglátogassák az egyház követel. A tisztelt egyházkerület első diakonusképző intézetében most nyitották meg az első évfolyamot. A növendékek száma hét és három évig tart a kiképzésük. Az intézetben tágas lakoszobák várják a növendékeket és a Kollégium házában szeretettel, segítséggel igyekeznek azon, hogy a példás életű ifjakból a szeretet ígéinek terjesztői legyenek a nép között.

Farkas Géza az egyetemes konvent nevében üdvözölte az egyházkerületet, amiért megnyitotta a diakonusképző in-

Nyulszőr kalap

minden P 11.50
szinben

Weisz Pál

uridívat

Piac ucca 69. sz.
Megyeházával szemben.

tézetet. Vargha Sándor esperes a dunamelléki egyházak üdvözlését hozta el a megnyitó ünnepségre. A szerény be rendezésű, puritán egyszerűségű intézet megtekintése után a közgyűlés tagjai ebédre gyűltek össze. Délután egyházi bírósági tárgyalásokat tartottak.

A közgyűlést szerdán délelőtt folytatják és a fontos tárgysorozatban az iskolai ügyek kerülnek tárgyalásra.

Grieger élesen támadta a kormányt a Vigadó előtt rendezett Ottó-ellenes tüntetések miatt

A parlament mai ülésén a gazdasági javaslatot tárgyalták. A napirendi vita során Grieger Miklós hangoztatta, hogy 13 év óta nem fordult elő, hogy bárki megzavarta volna a jogfolytonosság melletti tanúságtételt. Tegnap bizonyos körök, amelyekről azt tartják, hogy közelállanak a kormányhoz, durvább eszközökkel léptek fel a legitimista vascorával szemben, mint bármilyen oktobrista, vagy forradalmi kultúrmozgalommal szemben tehették volna. Tudják, hogy hiába fordulnak jogorvoslásért a kormányhoz, de téved a miniszterelnök, ha azt hiszi, hogy titokzatos különítmények mozgósításával elnyomhatja a legitimista mozgalmat.

— Ilyet ne tessék mondani, így nem lehet beszélni — kiáltották a kormányparttról a szónok felé.

Grieger: Nem lehet megfélemlíteni bennünket! Akik ezt akarják, férfiakkal találják magukat szemben.

— Azok is férfiak — fordult a

szónok felé éles hangon Sztranyavszky Sándor —, akik minden érdeken felül a nemzet érdekét tartják a legelsőknek.

Grieger így válaszolt: Kikérem magamnak, hogy ilyen hangon beszéljen velem!

— En pedig kikérem — felelte Sztranyavszky —, hogy a kormányt ilyen gyanúsításokkal illesse.

Grieger azzal fejezte be beszédét, hogy meggyőződésük szerint a nemzetek versenyében egyedül a restaurált királyság állhatja meg helyét és azért haladnak tovább a maguk útján.

Östör József a leghatározottabban visszautasítja Griegernek azt a kijelentését, hogy hiába fordulnak jogorvoslatért a kormányhoz. A kormány az IBUSZ-ügyben is megmutatta, hogy pártatlanul áll rendelkezésre.

Az interpellációs könyv felolvasásával az ülés negyedtíz órára ért véget.

A balmazújvárosi monstrepör 207 vádlottja közül 108 vádlottat mondott ki bűnösnek kienc napi tárgyalás után a helyszínre kiszállt debreceni bíróság

Kilenc napja tárgyalja már a debreceni törvényszék Tóth Kálmán elnöke alatt működő tanácsa a balmazújvárosi monstrepört, amelynek tudvalevően 207 vádlottja volt. A törvényszék a helyszínen a balmazújvárosi községhez nagy termében kedden mondta ki az ítéletét. A terem ez alkalommal zsúfolásig megtelt a vádlottakkal és érdeklődőkkel, akik egymás mellett szorongtak a fülledt levegőjű szobában. Késő délután, miután egyetlen vádlott sem élt az utolsó szó jogával, ítélethozatalra vonult vissza a bíróság. Este hat órákor léptek be ismét a terembe Tóth Kálmán tanácselnök és a bíróság tagjai. Az elnök azonnal megkezdte az ítélet felolvasását. Az ítélet szerint

a bíróság 207 vádlott közül 108 vádlottat mondott ki

bűnösnek.

Nádasdy Lajost 10 hónapi, Hegedűs Gergelyt és Schilling Fülöpöt 6-6 hónapi börtönre hatósági közzeg elleni erőszak büntette miatt, Balogh Ferencet és Loós Sándort hatósági közzeg ellen elkövetett erőszak vétségéért 3-3 havi fogházra ítélte. A többi elítélt közül 103 vádlottat hatósági közzeg ellen elkövetett erőszak vétségében mondott ki bűnösnek a bíróság és 10 vádlottat 14 napi, 54 vádlottat 8 napi és 39 vádlottat 4 napi fogházra ítélte. Ez utóbbi 39 elítélt büntetését 3 évre felfüggesztette. Valamennyi elítélt politikai jogait 3-5 évi időre felfüggesztette fel. 78 vádlottat felmentett a törvényszék és 6 vádlott ügyében, akik nem jöttek el a tárgyalásra, elkövetésüket az eljárás.

Az ítélet indoklása részletezi az egyes vádlottak cselekményét: az

57 első vádlottat mint vezetőt és kezdeményezőt találta bűnösnek a törvényszék, a többi pedig azért, mert megállapította róluk, hogy résztvettek a csendőrséget megtámadó csoportban.

Dr. Kádár István ügyész, a vád képviselője általános fellebbezést jelentett be, egyrészt a felmentések miatt, másrészt az összes vádlottaknál súlyosbbitás végett. Dr. Sonnenwirth Lajos és dr. Hegedüs Lóránt védők fellebbezést jelentettek be a bűnösség megállapítása miatt, továbbá enyhítés, illetve felmentés végett. Az elítéltek csatlakoztak a védők fellebbezéséhez. Az ítélet kihirdetésénél jelen volt dr. Mező Sándor ügyészségi elnök és Gombosi Zoltán a szociáldemokrata párt képviselője. Az ítéletet a faluban nyugtalanul fogadták.

— Elfogtak egy tolvaj cselédleányt. Halmágyi Józsefné, Arany János ucca 20. szám alatti lakosától egy Pávai Róza nevű cselédleány elloptott két perzsa szőnyeget és ruhaneműket. A leányt, aki az elloptott holmikat zálogba tette, a rendőrség elfogta és őrizetbe vette. Az eljárás folyik ellene.

Szembesítette a vizsgálóbíró a halálosvégű műtét ügyében szereplő orvosokat

A debreceni törvényszéken kedden délelőtt szembesítették dr. Tóth János bírót szobájában azokat az orvosokat, akik ellen Földesi Ilonka halála miatt bűnvádi eljárás indult. A törvényszék fogházából elővezették dr. Moskovics Zsigmondot, a hadbírószék fogházából pedig előállították a civilruhás dr. Marossy Imre katonai főorvost, aki a bűnügy megindításával egyidőben kapta meg az ezredorvosi kinevezését, amelyet még a bűnügy megindítása előtt írtak alá.

Dr. Tóth János bírót azért rendelte el a szembesítést, mert a vallomásokban eltérések voltak és a vitás pontokat akarták tisztázni. Marossy dr. vallomásának érdekessége volt, hogy most azt állította, hogy dr. Tukacs János orvos is jelen volt a végzetes operációnál és nemcsak az indikációs bizonyítványt írta alá a műtét után. Dr. Gács Jenő azt hangoztatta, hogy ő

az orvosi naplójából állította ki újra az indikációs bizonyítványt. Dr. Tukacs János ideges hangon mondta szemébe dr. Marossynak, hogy ő nem vett részt az operációnál. Tukacs dr. vallomását megerősítette az a soffőr is, akinek kocsiján a halott leányt szállították. Dr. Moskovics Zsigmond fentartotta a nyomonjárás során tett vallomását. A bírót néhány tanút kérdezett még meg, főleg azokat, akik ismerték és mint orvosok, régebben kezelték Földesi Ilonkát különböző betegségekről.

A kihallgatások a késő déli órákban értek véget. A bírósági eljárás során összegyűlt adatokból arra lehet következtetni, hogy sokkal nagyobb a peranyag, mint várták és ezért valószínű, hogy ebben az évben már nem lesz tárgyalás az ügyben. Hír szerint a hadbírószék sem tart tárgyalást, mert meg akarják várni a polgári bíróság döntését.

— Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, béltrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól.

zetőr uccai székház felé igyekeztek s ekkor történt az Arany János ucca sarkán a véres incidens.

A bicskázó horogkeresztes nap-számoslegény súlyosan megsebesítette Kohn Gyulát, akinek a homlokába döfte a kését. Kohnt a klinikán bekötötték és hazaengedték és a fiatalember azóta lakásán fekszik.

Kohn Gyula, aki egyébként református vallású, Auspitz József Csapó uccai festékkereskedőnél van alkalmazásban. Gazdája nagyon meg van vele elégedve és becsületes, szorgalmas embernek tartja, aki senkivel nem veszett össze és kizárt dolognak tartja, hogy a verekedést ő provokálta volna ki.

Kohn Gyulát felkerestük Véres ucca 4. szám alatt levő lakásán, ahol

NINCS HIDEG!

Nem akarom, hogy itt maradjon a sok téli áru, tehát a rengeteg szövetet, flanellt és bársonyt, most olcsó propaganda áron árusítom a mai naptól kezdve.

KLEIN divatház.

Figyelje propaganda kirakataimat.

November 30-ig kell kérni a birtok védetté nyilvánítását

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy az adós gazdáknak birtokaik védetté nyilvánítása iránti kérelmüket november hó 30-áig kell az illetékes telekkönyvi hatóságnál beadniok.

A védett birtok intézményének létesítésével a kormány messzelehető intézkedést tett és ezáltal a védett birtokos le nem kicsinyelhető előnyökhöz jut. Mindenkinek feltétlenül érdekében áll tehát, hogy birtokának védetté való nyilvánítását kérje.

A gazda azáltal, hogy birtokának védetté nyilvánítását kéri, semmiesetre sem kerül rosszabb helyzetbe a mainál, még akkor sem, ha kérelmét az illetékes bíróság nem találja teljesíthetőnek. Ellenkező esetben azonban jelentékeny előnyöktől fosztaná meg magát.

Ismételten és nyomatékosan figyelmébe ajánlja tehát a mezőgazdasági kamara az adós gazdatársadalomnak, hogy november 30-áig birtokaiknak védetté nyilvánítása iránti kérelmüket okvetlenül adják be az illetékes telekkönyvi hatósághoz.

Vásároljon hirdetőinknél.

Zsidónak nézték a református kereskedősegedet s ezért szűrték le a garázda horogkeresztes legények

Nézd csak, ezek zsidók, üsd le őket! — heccelték egymást a békésen haladó áldozatukra a debreceni nácik gyöngyei

Beszámolt már a Független Újság arról a véres verekedésről, amely hétfőn este zajlott le a Piac uccán két fiatalember között. Egy Csávet József nevű napszámos megtámadta az uccán Kohn Gyula kereskedősegedet és zsebkésével súlyosan megsebesítette. A rendőrség az ügyben lefolytatta a nyomozást

és ennek során kiderült, hogy Csávet, aki tagja a debreceni horogkeresztes társaságnak, három elvbarrátjával együtt résztvett a hétfő esti tüntetéseken és becses jelenlétükkel szaporították a diákok közé keveredett csöcselék számát. Amikor a tüntetésnek már vége volt, Csávet és három társa a Nem-

édesapjánál, Kohn Bernát kefekötőnél lakik.

A fiatalember a díványon fekszik, hatalmas kötés van a fején. Elmondja, hogy az éjszakát rettenetes fájdalmak között töltötte és csak most csillapodtak le a kínjai.

Arra a kérdésre, hogy miképpen folyt le a verekedés, a következőket mondja:

— Az üzletünkben levő kifutóval, Penyige Gyulával este 9 óra előtt egy kevéssel a DMTE Hunyadi uccán levő klubhelyisége felé igyekeztünk. Mindketten bírók vagyunk és akkor is tréningre indultunk. A Hangya szövetkezet Arany János ucca sarkán levő üzlete előtt négy dühösen hadonászó férfi haladt elöttünk. Egyszerre csak az egyik hátrafordult és valamit mondott felénk, hogy mit, azt nem értettem, de valami olyasfélét, hogy takarodjunk le a járdáról. Nem akartam kötekedni, nem is tudtam mire vélni a felszólítást, hát azt feleltem, hogy hagyjanak nekünk békét. Pár lépést még mentünk előre, amikor ugyanaz a férfi megint hátraszólt és ránkkiáltott:

— Takarodjatok le a járdáról!

— Soha életemben nem láttam ezt az embert és éppen azért, idegenekkel nem akarva kikezdeni, azzal a kijelentéssel, hogy nekem is éppen olyan jogom van a járdán menni, mint neki, tovább léptem.

IGAZI ELMENY

JAN KIEPURA

csodafilme

DALOLA MAMOR

ma az Urániában

Előadások kezdete: 5—7—9 órakor. Jegyelövétel délelőtt 11-től 1 óráig

LiLi KALAPSZALON

Piac ucca 44.

Eredeti modellek.
Allandó újdonságok!
Legolcsóbb árak!

Ebben a pillanatban hátrafordult egy másik férfi és egy durva, sértő kiáltással nekemugrott, a homlokombavágott, én azonban ekkor még nem tudtam, hogy kés van a kezében s az első pillanatban még nem éreztem a szúrást. Visszaütöttem és olyan erővel találtam a szájába, hogy elborította a vér. De a következő pillanatban már belőlem is ömlött a vér és megszedültem. Arra lettem figyelmes, hogy szinte sutogva a következőket hallottam: „Vegyed gyorsan magadhoz a kést, én majd ellógok!” Alig hogy ez megtörtént, már erőlyes felszólítást hallottam:

— Fel a kezekkel!

Arany detektív úr hangja volt, aki meghallva a velem levő Penyige segélykiáltásait, érkezett oda hozzánk. A szürkáló, akiről kiderült, hogy Csávet József, még a detektív elől is el akart szökni s azért kényszerítette az revolverrel, hogy adja meg magát.

Beszélggettünk Penyige Gyulával is, aki azt adta elő, hogy amikor a négy férfi közül az egyik hátrafordult, halkán azt mondta társának:

— Nézd csak, ezek zsidók, üsd le őket!

Elmondta még Kohn Gyula, hogy a rendőrségen kedden délelőtt megjelent kihallgatáson, ahol elébetarták Csávet vallomását. Csávet szerint nem ő volt a támadó, hanem Kohn támogatta meg egy boxerrel. Ezzel kapcsolatban Kohn Gyula előadta, hogy soha életében nem hordott magánál boxert és semmiféle más fegyvert.

Itt beleszólt a beszélgetésünkbe Kohn Gyula édesanyja is:

— Nem is engedtem volna meg a fiannak, hogy ilyesmit hordjon magánál!

Miután a tanúk is azt állítják, hogy Csávet volt a támadó fél, valószínűnek látszik, hogy a horogkeresztes legény, aki egyébként a rendőrség őrzetében van, a valószínűleg eltérő vallomást tett.

Az ügyben a rendőrség tovább folytatja a vizsgálatot.

Lótenyésztők figyelmébe

A Debreceni Gazdasági Egyesület ezúton közli a lótenyésztőkkel, hogy a kancák törzskönyvi párosítása e hó huszonhárom és huszonnegyedikén, csütörtökön és pénteken délelőtt kilenc órai kezdettel történik az állami méntelepi fedezettő akolnál.

A törzskönyvi párosításra elő kell vezetni azokat a kancákat is, amelyeket a múlt évben vagy azelőtt betörzskönyveztek és lesültöttek. A törzskönyvi párosítás alkalmával a bevált kancák után darabonként egy pengő párosítási díj fizetendő készpénzben a méntelep részére. November 23-án, csütörtökön azok a gazdák vezetik elő lovaikat, akiknek neve A-tól K-ig kezdődik, 24-én, pénteken pedig azok, akiknek neve kezdőbetűje K-től Z-ig van.

— Szorgalmassák a kerékpártolvajok. Futó Mihály cukorkaárus a Püspöki palota elé, Bézi Sándor kenyérgyűgő a Vigkedv Mihály és Haláp ucca kereszteszódésénél helyezte kerékpárját. Magától értetődően mindkettőt ellopták. A tolvajok kézrekerítésére megindult a nyomozás.

A nagy betörő bandának már hat tagját fogta el a rendőrség

A debreceni rendőrség tovább folytatja a nyomozást abban a nagyarányú bűnyűben, amelynek kapcsán Debrecen és a tiszántúli városok fosztogatására alakult bűnszövetkezetet már ártalmatlanná is tettek. Hétfőig már öt embert vettek őrizetbe, akik tagjai voltak a betörőbandának, kedden azonban egy újabb őrizetbevétel történt. A rendőrség elfogta Barbai Sándor többszörösen büntetett előéletű betörőt, aki szintén tagja volt a bűnszövetkezetnek.

A szolnoki rendőrségen tovább folytatták Tüdős Lajos kihallgatá-

sát. A betörő beismerte, hogy részt vett a debreceni Miklós uccai posta kirablásánál. Tüdöst egyébként csavargásért néhány napra elzárásra ítélte a szolnoki rendőrség s a debreceni hatóságoknak csak a büntetés kitétele után adják át.

A rendőrség értesülést szerzett arról, hogy a betörőbandának volt még egy hetedik tagja is, aki jelenleg nem tartózkodik Debrecenben. Kézrekerítésére erőlyesen folyik a nyomozás és valószínű, hogy huszonnégy órán belül már a hetedik betörő is benn lesz a cellában.

Ceruzát, papírt s papot kért a cellába Zemplén Dénes

Zemplén professzort annyira megtörte fiának tragédiája, hogy egy óra nem is tart előadást a műegyetemen

Budapest, november 21. A pestvidéki törvényszék épületének Kacsu uccai traktusában van a fiatalkorúak fogháza, itt helyezték el Zemplén Dénest, a 15 éves anyagilkos diákok. Világos, tágas szoba ez, egyáltalában nem hasonlít cellához. Fehér bútorok állnak benne. Itt tölti a gyilkos gyerek napjait. Az első napon ideges, nyugtalan volt, idegláz gyötörte, de most már a fogházörököt is meglepi nyugalmával. Azzal magyarázák ezt a nyugalmát, hogy megérkezése után mingyárt teljesítették első kérését; imakönyvet adtak neki s azóta, amikor ideje van, mindig imádkozik.

Sok a látogatója az anyagilkos fiúnak. Családtagjaival még nem találkozott. Védője, Greguss Andor dr. holnap keresi fel, egy pap kíséretében, mert a gyerek azt az óhaját fejezte ki, hogy szeretne négyeszműközt beszélni lelkészrel.

A leggyakoribb látogató Németh Péter dr. törvényszéki tanácselnök, aki nem sokára ítélik majd fellette. Rajta kívül gyakran felkeresi Zemplén Dénest Szondy Lipót dr., a gyógyepedagógiai laboratórium fő-

orvosa, az ismert gyermekpszicháter, valamint Minich Károly és Németh Ödön professzor, akik Németh tanácselnök kérésére orvosi szempontból vizsgálják meg a fiút.

Zemplén Dénes hamarosan belecsokott a fogház rendjébe. Reggel 6 órakor kel és este korán lefekszik. Most, hogy már megnyugodott, figyelme kiterjed a környezetére is, sokszor székre állva, kíváncsian nézeget ki az udvarra, figyeli az örök kíséretében sétáló rabokat. Azok, akik gyakrabban találkoznak vele a fogházban, megállapították, hogy a fiú előzékeny, udvarias, mintha nem is 15 éves volna, hanem jóval idősebb. Élelmezéséről nagynénje, a tragikus sorsú Zemplénné nővére gondoskodik.

Ma papírt és ceruzát kért Zemplén Dénes. Még nem tudják, mi célból, milyen jegyzeteket akar készíteni.

A nyomozás munkája tovább folyik. Most a családtagokat hallgatja ki Németh Péter tanácselnök. Zemplén Dénes édesapját, Zemplén Géza professzort annyira megtörte a tragédia, hogy egyelőre nem is tart előadást a műegyetemen.

NINCSENEK VEREKEDŐK?

Az egyetem tanácsa előtt rendezett szembesítés során sok zsidó diák felismerte és megnevezte bántalmazóját, akik azonban tagadták, hogy résztvettek volna a verekezésben. A bajtársi egyesületek kedden nagygyűlést tartottak az egyetem aulájában

Kedden délelőtt a debreceni bajtársi egyesületek nagygyűlést tartottak a központi egyetem aulájában. A gyűlésen többszázfőnyi diáktömeg vett részt.

Nagy Sándor, a Turul Szövetség debreceni kerületének vezetője nyitotta meg a gyűlést s hangoztatta, hogy a rendelkezésére álló eszközökkel rendet és fegyelmet fog teremteni a diákság között. Ezután felolvasták azt a memorandumot, amelyet az egyetemi hallgatóság a kormányhoz szándékozik eljuttatni. A memorandumban a numerus clausus szigorú betartását és a külföldön szerzett diplomák nosztrifikálásánál is szigorubb rendszabályok alkalmazását kérik. Az idegen állampolgárok munkavállalási engedélyének visszavonását és a bevándorlók szigorú ellenőrzését kívánják.

A memorandum felolvasása után Vargha Zsigmond dr. rektor beszélt a diáksághoz és hangsúlyozta az egyetemi ifjúsággal való együttérzését, de kifejtette, hogy neki kötelessége az egyetem rendjét és a tanítás zavartalan menetét biztosítani.

Ezután még több felszólalás hangzott el, amelyek sok tekintetben szembehelyezkedtek a rektor állásfoglalásával, de legnagyobb részét a memorandummal foglalkoztak. Ezzel a gyűlés véget is ért.

A debreceni zsidó egyetemi ifjúság — mint ismeretes — egy memorandumot adott át az elmúlt napokban az egyetemi tanácsnak, amelyben felsorolták az őket ért sérelmeket és megnevezték azokat a keresztény diákokat, akik őket bántalmazták. Az egyetemi tanács kedden délután 4 órára idézte be

a megvert zsidó diákokat és úgyszintén azokat a keresztény egyetemi hallgatókat, akiknek nevei a memorandumban fel voltak sorolva.

A zsidó diákok a MIEFHOE Hatvan ucca 11. szám alatt levő helyiségéből indultak útnak három detektív őrzete alatt és egy külön villamoskocsin utaztak ki az egyetemre. Az egyetemi tanács előtt egyenként tették meg a vallomást, majd valamennyit szembesítették a keresztény diákokkal. Sok zsidó diák felismerte támadóját, a megvádolt keresztény egyetemi hallgatók azonban tagadták, hogy résztvettek volna a zsidóverésben. Kihallgattak még tíz olyan keresztény egyetemi hallgatót is, akik a tüntetésekben vettek részt és akiknek névsorát a rendőrség küldte át az egyetemre, de azok azt állították, hogy csupán véletlenül kerültek a tüntetők közé.

Az egyetemi tanács pénteken folytatja a kihallgatásokat.

Meghalt Kovács Pál nádudvari lelkész

Tegnap este váratlanul elhunyt a debreceni klinikán Kovács Pál, a nádudvari református egyház közszeretében álló, nagytehetségű fiatal lelkésze. A halál híre mély séges megdöbbenést és részvétet keltett nemcsak egyházi körökben, hanem híveinek és tisztelőinek nagy seregében is. A kegyetlen halál fiatal korában ragadta el Kovács Pált, aki mindössze 33 éves volt. Hét év előtt választották meg nagy lelkesedéssel Nádudvarra lelkészesnek, ahol értékes lelkészi és egyházvezetői munkásságával csakhamar megnyerte mindenki szeretetét és becsülését. Megválasztása előtt hosszabb ideig dolgozott a püspök mellett Debrecenben is. Megválasztása után egy évvel megnősült, feleségül vette Bakóczy Endre hajdúböszörményi lelkész leányát, akivel boldog házasságot kötött és akitől gyermeke is született. Nemrég lett beteg. Mandulagyulladás támadta meg, amely elgyenesedésbe lépett át, úgy hogy a debreceni klinikán, ahova a beteg lelkészt behozták, meg is kellett operálni. A műtét azonban már nem segíthetett a szerencsétlen betegen, aki tegnap délután elhunyt. Elhunyt azon az ágyon, ahol néhány nappal ezelőtt szerencsétlen lelkészvárosa, barátja és évfolyamtársa, dr. Diószeghy Mihály hunyta le örökre szemeit. Halálát a Kovács, Nagy, Bakó- és Bakóczy-családok gyászolják. Temetése 23-án, csütörtökön délelőtt 11 órakor lesz a köztemető ravatalozójából.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 21-én a következő bejelentések történtek:

Születések: Mező Péter honv. szkv., fiú: Péter. Simon Gábor kifutó, leány: Anna. Radácsi János földmunkás, leány: Erzsébet. Szabó Gyula cipészsegéd, leány: Katalin. Dr. Pap Béla városi tanácsnok, leány: Judit Emilia Erzsébet és 2 törvénytelen újszülött.

Házasság: Filk Géza — Magyar Erzsébet.

Halálozások: Özv. Szabó Lajosné Varga Julia ref. 77 éves, Venedég u. 30. Főző József ref. 52 éves, Tánácsics u. 58. Özv. Uri Sámuelné Nagy Julia ref. 79 éves, Busi u. 8.

Műveltség hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala
Parasz József ut. 49. Telefon: 32-12.
Felolvasó szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 24,-, félévre 14,-, negyedévre 7,-, egy óra 2.40 pengő. Külföldre emelkedik a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

© Mindentudó ©

Ma, 1933 november 22. Szerda. Prot.: Cecília, róm. kath.: Cecília vt., izr.: 5694 Kiszl. 4.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.
 Mentők, tűzoltók, telefon: 04.
 Ügyeleti gyógytárak, „Mégváltó”, Piac ucca 18. „Aranygyászaru”, Kossuth ucca 8. „Magyar korona”, Péterfia ucca 10. „Arany János”, Csapó ucca 66. „Szentháromság”, Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. „Hungária”, Vargakert, K. Tóth Kálmán ucca 22.

IDŐJÓSLÁS:

Felhős, sok helyen ködös idő, főleg délen és nyugaton hó és eső. Esetleg némi hőemelkedés.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:
 9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

SZERDA, november 22.

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemezek. 10: 1. A bor haszna és kára. 2. Turistacipők vízhatlanítása. (Feloivasás.) Közben: Gramofonlemez. 12.05: Berend Endre szalonzenekara. 1.30: Hetényi-Heidelberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós triója. 3.30: A rádió diákfelőrája. 4: Gramofonlemez. 5.40: Gép és művészet. Farkas Zoltán előadása. 6.10: Magyar női vonózenészes. 7: Olasz nyelvoktatás (Gallerani Bonaventura). 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése. 7.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. 1. Bajazzók. Dráma 2 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Leoncavalló. Fordította Radó Antal. 2. Coppelia. Balett 2 felvonásban. írta Nurtter és Saint Leon. Zenéjét szerezte Delibes. A Bajazzók előadása után: Hírek, időjárásjelentés. A Coppelia előadása után: Roosz Emil zenekara a Newyork-kávéházból.

Társadalmi események

NOVEMBER 22.

— A Debreceni Reform Társaság november hó 22-én, szerdán délután 6 órakor a Piac ucca 38. szám alatti I. emeleti körhelyiség nagytermében vitatást tart. Tárgy: dr. Juhász Géza előadása: Irodalmunk kuruc-labanc háborúja. Az előadás után vita lesz.

Zord családi háborúskodással kezdődött és házassági happy end-el végződik Rubinstein Erna romantikus szerelmi regénye

A debreceni származású világhírű hegedűművésznőt néhány napon belül az oltár elé vezeti a Bristol-szálló tulajdonosának egyetemi hallgató fia

Budapest, november 21. A főváros társasági és művészeti életében nagy feltűnést keltettek azok a hírek, amelyek Rubinstein Ernával, a debreceni származású világhírű hegedűművésznővel kapcsolatban terjedtek el. Kiderült, hogy Rubinstein Erna és egy nála néhány évvel fiatalabb jó családból származó egyetemi hallgató között romantikus szerelmi regény kezdődött. A művész nő néhány hónappal ezelőtt ismerkedett meg Strauss Sándorral, a Bristol-szálló tulajdonosának 20 éves fiával. Az ismeretség egyre jobban elmélyült s mikor a fiatalember megkérte az imádottja kezét, a leány igent mondott, de Rubinstein Erna övegy édesanyja — aki egész életét a leányának szentelte — a leghatározottabban tiltakozott a házasság ellen, azzal érvelve, hogy a fiú egyrészt lényegesen fiatalabb Ernánál, másrészt pedig még nincs is egzisztenciája. Az anya ellenkezése hatástalan maradt s mintegy tíz nappal ezelőtt Rubinstein Erna váratlanul Brüsszelbe utazott, édesanyját nem is értesítette s utólag derült csak ki, hogy társaságában utazott a lángoló szívű vö-

geny is. Néhány nap múltán a fiatalok visezajítotték ugyan Pestre, azonban Erna nem az otthonában szállt meg s egy ideig nem is érintkezett anyjával. Tegnap délelőtt Rubinstein Erna meglátogatta édesanyját, a közöttük megindult beszélgetés hosszúra nyúlt s végül is boldogan borultak egymás nyakába. Az anya most már letett ellenzéséről, sőt hajlandónak mutatkozott arra is, hogy Straussékkal megismerkedjék. Ma délelőtt a vőlegény édesapja, Strauss Vilmos dr., a Bristol-szálló igazgatója telefonon felhívta Rubinstein Erna édesanyját, beszélgetett vele, azután személyesen is megtörtént közöttük a találkozás. Együtt kísérték ki Rubinstein Ernát a vonathoz, mert Rubinstein Erna néhány napra külföldre utazott. A hét végére hazajön és ekkor megtartják az esküvőt. A távollét alatt most már a két család együttesen lát hozzá az esküvőhöz szükséges frakok megszerzéséhez. Ezzel a békés akkorddal elvonult minden felhő a fiatalok boldogságának egeről.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908 NOVEMBER 22. VASÁRNAP. A debreceni református hívek igen tekintélyes része állást foglalt Uray Sándor vallásánárnak a Kiss Albert halálával megüresedett lelkesi állásra való megválasztása érdekében.

Az Általános Takarékpénztár igazgatósági gyűlése Emerich Zsigmondot cégvezetővé, Pavlovits Sándort főkönyvelővé léptette elő.

Dr. Láng Sándor orvos engedélyt kapott szanatórium felállítására.

A színházi kritikus Offenbach Trapezunti hercegnőjéről írva elismerően emlékezik meg Zsigmondy Annáról, Kemény Lajosról, Gyöngyi Izsórol, Ligeti Lajosról, Gerő Idáról, Gyöngyi Jolánról, Torma Zsigárol és Perczel nővérekről.

1913 NOVEMBER 22. SZOMBAT. A hivatalos lap nyomán közli a Függet-

len Ujság, hogy a király érszentkirályi Szent-Királyi Tivadar kamarai elnöknek a harmadosztályú vas-korona-rendet adományozta.

A színügyi bizottság elhatározta, hogy küldöttséget menezet a kultusz-miniszterhez, hogy a debreceni színiéletet állami támogatásban részesítse és jó nyári állomást jelöljön ki.

Apróhirdetés: Kicsi kincsem, várlak. De biztosan gyere háromra. R. 1923 NOVEMBER 22. CSÜTÖRTÖK. Hegyemegyi Kiss Pál éles támadást intézett a 10 év előtt választott törvényhatóságok életének további meghosszabbítása ellen.

A labdarugó kerület fegyelmi bizottsága Herczog Jenőt (DKASE) 2 hétre, Fried Jenőt (DKASE) 2 hónapra tiltotta el a játéktól. DKASE II. — DVSC II. 2:1.

— A debreceni ipartestület vegyes szakosztálya e hó 22-én, szerdán este 6 órakor szakosztályi ülést tart.

Mindenki kedvezményes áron vásárolhat fűzőanyagokat a Köztisztviselők árúadólan Figyelje kirakati árait!

— Kosáryné Réz Lola Debrecenben. Kosáryné Réz Lola első és egyetlen előadását ma délután 6 órakor tartja a Déri-múzeum dísztermében. A kiváló és közkedvelt frónót minden irodalomkedvelő férfi és nő egyaránt ismeri és műveiből szereti. Most alkalma lesz Debrecen város irodalomkedvelőinek őt személyesen is megismerni. Belépőjegy vígjalmi adóval 60 fillér. Kaphatók elővételben a Mentze-cégnél (Piac ucca 62.) s az előadás előtt a pénztárnál. Mivel a jegyek számozva nincsenek, kéri a helyek minél korábban való elfoglalását.

— Az emberevők közötti missziói munka a témája a KIE Piac ucca 36. szám alatt, november 22-én, szerdán este 8 órakor rendezendő külmisziói ünnepélyének. Molnár Mária magyar miszcionáriusnő küzdelmes munkája elevenedik meg érdekes képekben a nézők előtt. Dr. Dancsházy Sándor KIE-elnök megnyitó beszédet, Kertész Dániel hírlapíró Stanley Jones külmisziói versét adja elő. Belépődíj nincs, kezdete pontosan 8 órakor.

— Az árpádtéri egyházzás bibliaórája szerdán délután 6 órai kezdettel lesz a Kassa út 12. szám alatti gyülekezeti teremben. A bibliaórán imádkozik Gacsályi Károly hittanhallgató. Bibliát magyaráz Magyar Bertalan h-lelkész, szaval Nagy Imre hh., felolvas Koszta József hh. Utóimát mond Szabó Zoltán hh. A Nőgyűlés és Leánykör összejövetelét ugyancsak szerda délután 6 órai kezdettel tartja. Ezekre az alkalmakra szeretettel hív az egyházzás vezetősége mindenkit.

Tűzfát, szemet, kokszt

legolcsóbban szállít a
DEBRECENI FAIPAR ÉS FAFORGALMI Rt.
 Telep: Salétrom u. 5. Telefon 2156.

Gyászrovat

Kovács Pál nádudvari ref. lelkész tegnap délután rövid és súlyos szenvedés után elhunyt. Váratlan halálát fiatal felesége és széleskörű rokonsága gyászolja. Temetése csütörtökön délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Temetését a Dankó temetkezési vállalat rendezi, Kossuth ucca 3.

— Szülői értekezlet. A debreceni református leánygimnázium november hó 22-én, szerdán délután 5 órakor szülői értekezletet tart a modern nyelvek tanításának problémáiról. Az ügy előadója Hettesheimer Ernő leánygimnáziumi tanár. Az intézet igazgatója kéri a tisztelt szülőket, hogy a gyűlésen minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

NOVEMBER 23.

— A Népszerű Főiskolai Tanfolyam jövő heti előadása. Csütörtökön, e hó 23-án délután 6 órakor dr. Milleker Rezső egyetemi ny. r. tanár tart előadást a városháza közgyűlési termében a székelységről vetített képekkel. Belépődíj nincs.

— Az Orvosegyesület tudományos ülése. A Debreceni Orvosegyesület e hó 23-án, csütörtökön délután 6 órakor a gyermekklinika tantermében tartja IV. tudományos ülést, amelynek tárgysorozata a következő: Dr. Bókay János ny. egy. ny. r. tanár: Az orvosi és zenei kettős képességről és néhány ily kettős képességű orvosról. Bemutatásra kerülnek: I. Schubert: An die Musik. II. Billroth: Todessehnsucht. Enekli: Oláh Emil; zongorán kíséri: dr. Láng Sándor. III. Borodin: A-dur quartettjének Andante con moto tetele. Előadják: Piribauer Ferenc, Jakucs István, dr. Sebestyén Lipót, dr. Szentes Zsigmond.

NOVEMBER 25.

— Jótékonycélu hangverseny. A debreceni helyőrség tisztikara a tisztli kasszinó Péterfia uccai helyiségeiben november 25-én pontosan 21 órai kezdettel a kormányzóné Öfóméltósága nyomorennyhító mozgalmá javára Terényi Gedeonné énekesnő, Höchtl Margit zongoraművésznő, Szórád Ferenc operaes. kes és a 11. hajdúezred zenekara közreműködésével hangversenyt rendez. Hangverseny után tánc. Belépőjegy ára: 1 P. Jegyeket a honv. állomásparancsnokságnál (Péterfia-laktanya) lehet előre váltani.

— A Jótékony Nőgyűlés vezetősége felkéri a Gyurkovics lányok-ban előadandó lakodalmi tánc táncosait, hogy szerdán este 7 órai kezdettel Ch. Perczel Karola tánctermében, Piac u. 59. sz., megjelenni szíveskedjenek.

— Dr. Kontsek Béla nőorvos, klinikai tanársegéd rendelőjét Hunyadi u. 17., I. em. alá helyezte. Rendel. d. u. 3—5-ig. Telefon 14-14.

— Autótulajdonosok olaj és egyéb üzemanyag szükségletüket legelőnyösebben beszerezhetik Mezőgazdák-nál, Debrecen, Hunyadi u. 13. Egy doboz meleg ragasztó 2.50.

— A társadalmi inasgatók intőző bizottság ez úton értesíti tagjait, hogy a bizottság további üléseit kedden délelőtkint 11 órakor tartja. Az ülésekre külön meghívókat nem bocsátanak ki.

— Szőrmearút, lengyel bundákat legolcsóbban a Színház átjáróban szerzetheti be.

SZÍNHÁZ MOZI HANGVERSENY.

K. Voith Ilonka, Pilinszky Zsigmond,
Érdy Pál és Komor Vilmos a Carmen
pénteki debreceni előadásán

E hét péntekjén a Csokonai-színház nagy, komoly és értékes művészi eredménnyel kedveskedik a muzsika debreceni kedvelőinek. Bizet remekművét, a legtökéletesebb operát, a „Carmen”-t hozza ki a színház és pedig olyan szereposztásban, amely kitűnő előadás

ígérteit jelenti. Hosszú idő óta nem volt alkalma a debreceni közönségnek ilyen elsőrendű zenei élvezethez. Minden előzetes dicséretnél szebb ígérlet és nagyobb reklám a kiváló vendégszereplők sora. Vitéz Kolosváryné Voith Ilonka, akinek a debreceni közönség előtt már ismert, ragyogó alakítása a szép spanyol cigányleány, ismét eljuttassa a Carment. Szép és kultúralt hangja, tüzes temperamentuma a zálogai annak, hogy Carment most is teljes művészi élményt ad. Elsőrendű színpadi szenzáció lesz Pilinszky Zsigmondnak, a nagyszerű magyar énekes fellépése s már emiatt nagy várakozással kell, hogy nézzen az operaest elé a debreceni közönség. Érdy Pál és Komor Vilmos, a kiváló karnagy fellépése egészíti ki a vendégek névsorát s ehhez képest az érdeklődés is rendkívüli a pénteki előadás iránt. Maga az elővételi érdeklődés táblás házat ígér.

VÍGSZÍNHÁZ
MA, SZERDÁN

HARRY PIEL

legújabb bravurfilmje:

HAVASOK
ÖRDÖGE

Előadások fél 5, fél 7, fél 9 órakor

A zöldszemű W. S. Rohmer Ördög Vécsey Leó fordítása

(36)
Otthonom sötétség volt, de miután egy pillanatra megvilágítottam zseblámpámmal fényét, felfedeztem a további lépcsőket és lementem arra az udvarra, ahonnan el lehetett jutni a szakadék körüli útra.
A fölöttem emelkedő ház falára éles világot vetett a holdfény, de maga az udvar teljesen sötét volt. Bebotorkáltam a düledező boltozatba és eljutottam a sáros útra. Egyik kezemmel a nedves falon tapogatóztem, mert egyetlen elhibázott lépéssel már beleestem volna a szakadék vizébe. Ilyen módon, még mindig teljes sötétségben, eljutottam az épület sarkához. Azután... kockáztatva, hogy észrevesznek, mert a rakodópart és a folyó élesen meg volt világítva a holdfényben, óvatosan kikandikáltam balra...

A rakodópart felé vezető kövezett úton jött Smith, támogatva imbolygó utitársnőjét. Sokkal messzebb voltam, hogysem hallhatam volna, vajjon beszélgetnek-e egymással, de nem is volt szabad ennél közelebb mennem, kivéve, ha Smith megadja az előre megbeszélte jelt. S ahogyan az ember egy dráma lepergését nézi a vásznon, úgy láttam azt, ami történt... drámái, villanó sebességgel.
Elengedve Smith karját, az öregasszony hirtelen hátrálépett... ugyanabban a pillanatban egy másik gyá-

nus alak, aki meggöngyösdve, macskaszerűen közeledett valami általam láthatatlan helyről, hirtelen vadállatként hátulról rávetette magát Smithre!

Egy bő ruhába öltözött kínai volt, csupasz fejjel, úgyhogy jól láthatam sárga fejről lecsúngó copfját. Hogy hurok volt nála, azt már ugrásra hurokja Smith nyakára, az megbizonyosodott abból a rövid, elfulladt kiáltásból, ami ehagyta barátom ajkait.

És Smith ott feküdt elterülve a deszkázaton, a kínai majomszerű alakja pedig fölötte térdelt... előrehajolva... a nyomorúságos sárga ujjak pedig dolgoztak, megerősítve... összehúzva a fullasztó hurkot!

Hangos, elborzadt kiáltást hallva, eszeveszetten rohantam végig a Themse vize fölött elhúzó folyosón és elérkeztem a rakodópartra. De akármilyen gyors voltam, valaki más még gyorsabb volt nálammal!

Egy magas alak (daca a ragyogó holdfénynek, kétszínűnek kellett a szememben), egy hosszú, gyapjas felöltőben és puha lehajtott karimájú filckalapban, mintha hirtelen a semmiből ugrott volna elő, rávetette magát a Smithen kuporgó kínaira és megragadta a torkánál.

Rögtön megálltam, egyik lábammal a rakodóparton. Az újonnan érkezett a második példány volt Smithnek!

Látásból a legnagyobb könnyed-

Műsor:
CSÜTÖRTÖK délután (zóna): Magdát kicsapják. — Este: Tessék beszállni. (Nóthy.)
PÉNTEK: K. Voith, Hajnal, Pilinszky, Érdy, Komor V.: Carmen.
SZOMBAT délután (zóna): Lotty ezredesi. — Este: Kardoss Géza első felvétele: Öreg tekintetes.

MOZI

DALOL A MAMOR

A modern filmgyártás egyik remekét, Jan Kiepura Dalol a mamor című filmjét mutatta be kedden este a debreceni közönségnek az Uránia. Ez a film tökéletes produkció, megvan benne mind az, ami a közönség érdeklődését lekötí és olyan művészi értékekkel ajándékozza meg a nézőt, amelyeket nagyon soká megőriz mindenki. Mesés helyszíni felvételek az olasz tengerpartról, ragyogó színészi teljesítmények és mindenképpen az a dallambőség, mely Jan Kiepura csodás hangjával valósággal mámorba ringatta a közönséget. A film ötletes, fordulatos meséje jó keretül szolgál a színészeknek, akiknek sorában Jenny Jugó, Paul Hörbiger és Hans Junkermann tudásuk legjavát adják. Vidámság árad minden felvonásból és régen nem hallott operáirák csendülnek fel tökéletes leadásban. Az Uránia ezzel a filmmel zsúfolt házakat biztosított magának.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32-12.

RENDELET!

A színház igazgatósága bár elrendelhetné, — de csak tisztelettel figyelemzeti a debreceni közönséget, hogy még két este szerdán és csütörtökön kerül színre a legnagyobb sláger operett revü, a

Tessék beszállni

egy okvetlenül e két nap alatt mindenkinek

Tessék megnézni!

Szerda és csütörtök délután (ma és holnap) ZONA helyárrakkal:

Magdát kicsapják

PÉNTEKEN, K. Voith Ilonka, Hajnal M., Pilinszky Zs., Érdy P. és Komor V. fellépésével

CARMEN opera!

KARDOSS GEZA szombaton lép fel először, Gárdonyi remekművében, az;

Öregtekintetesben

A FUGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

séggel emelte fel a fojtogatót könnytelen kezével, úgyhogy a kínai kezét egy görcsös kapkodás után ernyedten hanyatlottak le, mint egy patkánynak a lábait egy foxterrier karmai között.

— Te átkozott, gyilkos gazember! — hallottam fojtott hangon. — A tőr csütörtököt mondott, hát most a hurokhoz folyamodtál! Menj csak a barátod után!

Egyik kezét elvéve a kínai nyakáról, a beszélő megragadta bő, laza ruhájánál fogva s egy hatalmas lendülettel előbb hátrafelé lóbálva, messze kihajította a folyóba, akár egy haszontalan zsákot!

XXIII. FEJEZET.

Samarkan letartóztatása.

— Ahogy az istenek akarták, — magyarázta Smith, kezével sajtó torkát masszírozva, — Mr. Forsyth, a dokkrol kijövet, véletlenül szerdán este éppen abban az órában haladt át a Three Colt Street-en, amikor engem vártak ott. A köztünk lévő hasonlatosság ugyanis feltűnő és ruházatunk egyformasága még jobban tökéletesítette a tévedés. Az ördögi eurásiai nő, Zarni, aki ismét kimenekült a kezeink közül... bizonyára felismerheted őt... egész természetesen tévedett. De Mr. Forsyth nem tévedett!

Rátékittem az Andaman főfelügyelőjére, aki egy karosszékben ült új lakásunkban és elégedetten szivarozott.

— Az ég megáldott engem egy pár használható kézzel! — mondotta a tengerész komoran, kinyújtva kerges tenyereit. — Régi panaszom van azok ellen a sárga gazemberek ellen; szegény George és én ikertestvérek voltunk!

A testvére célzott, akit halálba kergetett Fu-Manchunak egyik teremtménye!

— Nem értem, hogy Mr. Smith hogyan jutott a nyomukra! — tette hozzá.

— Pusztán inspiráció! — mormogta Smith, felpillantva a titkos írásról, mellyel foglalatzkodott. — Az isteni ihlet... és ugyanaz a valami, melynek a révén Petrie megfejtette a Zagazig rejtélyt.

— De határozottan én vagyok halás önöknek, hogy alkalomhoz juttattak, melynek a révén a kínai fojtogatót utána küldhettem a burmai törzszakértőnek! — fejezte be a társalgást Forsyth.

Ilyenek voltak az epizódok, melyek M. Samarkan letartóztatásához vezettek és mint ezeknek a különös eseteknek az elbeszélője, most a kötelességeim ahhoz a reggelhez visznek vissza, amelyen Smithet sürgősen elhívták a börtönbe, ahol a gonosz görög bűnhődött.

Rögtön bevezettek minket a kormányzó szobájába és a megzavarodott hivatalnok felszólított minket, hogy foglaljunk helyet. A hír, amit közölnie kellett, határozottan kellemtelen volt.

Samarkan meghalt.

— Itt van Morrison felügyelő jelentése, — mondta Warrington ezredes. — Lesznek szivesek elolvasni...

Smith felkelt és ismét nyugtalanul kezdett fel és alá járkalni a kis szobában. A nyitott ablakon megpillantottam egy fegyencruhába öltözött alakot, aki éppen a kormányzó kertjének virágágyait rendezgette.

— Nagyon szeretném személyesen látni ezt a Morrison felügyelőt, — pattogott a barátom.

(Folytatjuk.)

